

Соціальні об'єднання в демократичній державі

Лекція №3

План лекції

- Конституційні права громадян.
- Поняття державності та суспільства.
- Поняття «соціальні об'єднання».
- Причини об'єднання людей у історичному аспекті.

Громадські організації та їх роль

- ▣ У вітчизняній політичній та юридичній літературі процес розвитку громадських організацій нині пов'язується зі становленням громадського суспільства.
 - ▣ Останнє видається за панацею, основний спосіб вирішення всіх соціальних проблем в Україні.
-

Громадські організації та їх роль

- Більше відповідає дійсності, що для України актуальною є проблема формування не громадянського суспільства, а високоефективної політичної влади та її носія – держави.
- В країні відбувається безпрецедентний переділ власності – захоплюються як окремі заводи так
- ▶ і цілі холдинги, що контролюють

Громадські організації та їх роль

- За оцінками експертів, нині проходить друга “тіньова” приватизація, що здійснюється не державою, а низкою олігархічних груп, шляхом вилучення у законних власників акцій компаній, де можливо навіть у держави, стратегічних підприємств.
 - Все це здійснюється за сприянням судової влади та адмінресурсу.
-

Громадські організації та їх роль

- Під таку модель силового захоплення підприємств створена спеціальна інфраструктура, що є небезпечним для держави, нації, відганяє інвесторів та відтягує реформи.
 - У цих процесах відіграють ідеї про створення громадського суспільства, неурядових, недержавних організацій.
-

Недержані об'єднання у світі та Україні

- Співпраця державного сектора з приватним і з НГО є вкрай необхідною як засіб реалізації соціальної політики держави, скерованої на підтримку соціально незахищених верств населення (жінок, інвалідів, осіб похилого віку, матерів-одиначок, молоді), стабільність і безпеку сім'ї, реальне залучення громадськості в особі неурядових організацій для соціального обслуговування населення.

Недержані об'єднання у світі та Україні

- Важливим індикатором демократизації державної політики вважається наявність і розвиненість в країні недержавних некомерційних організацій.
- НГО поділяються на :
 - а) урядові і неурядові;
 - б) комерційні (прибуткові) і некомерційні (неприбуткові);
- Серед урядових недержавних організацій можна назвати:
 - Рада експортерів при Кабінеті Міністрів України, Раду підприємців, УСПП (Українська спілка промисловців і підприємців).

Недержані об'єднання у світі та Україні

- Ці громадські організації створені «зверху», відповідними рішеннями органів виконавчої влади.
 - Крім того, є організації, які створюються за ініціативою “знизу” шляхом самоорганізації, добровільного об'єднання громадян чи юридичних осіб на професійній, політичній або релігійній основі з метою захисту своїх членів, надання їм певних послуг, інформування людей або для виконання суспільно значущих функцій, задоволення потреб суспільства в
-
- ▶ цілому.

Недержавні об'єднання у світі та Україні

- ▣ **НГО** – це легітимна недержавна некомерційна організація, що створюється на основі об'єднання громадян чи юридичних осіб шляхом самоорганізації і функціонує за рахунок недержавних коштів з метою захисту інтересів або надання послуг своїм членам, виконання соціально значущих функцій.
- ▣ З цього визначення випливають такі класифікації:
- ▣ За профілем об'єднання (професійні, політичні, релігійні); за метою діяльності (захист прав людини, навколишнього середовища, гендерна політика, захист прав національних меншин, окремих груп населення,

Легітимність НГО

- прав людей з фізичними вадами, людей похилого віку, багатодітних сімей, молоді, сиріт, матерів-одиначок), а також як наука і нові технології, освіта і культура, сільське господарство, захист національних виробників, здоров'я населення, продукти харчування і т.п..
 - Будемо розрізняти НГО формально і неформально легітимні. До перших ми відносимо громадські організації, офіційно зареєстровані відповідними державними органами у встановленому порядку.
 - Безумовно державній реєстрації підлягають ті
-
- ▶ організації, що не ставлять собі за мету

Легітимність НГО

- Та неформальну, тобто діяльність ГО, що фактично суперечить національним інтересам держави.
- Трапляється й таке, коли організація створюється з однією метою, а потім перероджується у свою протилежність, тому необхідно здійснювати постійний контроль організації.
- Під національними інтересами розуміють зовнішню безпеку держави. Під економіко-політичною безпекою розуміється небезпека девальвації державності, страта країною свого економічного та політичного суверенітету,

Легітимність НГО

- Неконтрольованих процесів приватизації власності, збереження контролю над національними природними ресурсами, рухом товарних, фінансових та інформаційних потоків.
 - Слід відмітити, що нині у світі точиться широкомасштабна та непомітна війна у сфері геополітики, як агресія з боку спецслужб, зарубіжних ТНК через неурядові аналітичні структури, які були створені у США наприкінці 19 ст. як фабрики думок.
 - Ці фабрики думок формують зовнішню
-
- ▶ політику США щодо підкорення своїм цілям

Легітимність НГО

- А цілі ТНК – це тотальне охоплення всіх ринків збуту, отримання надприбутків шляхом розширення зовнішньої та внутрішньої товарної експансії.
- Для досягнення поставленої мети ТНК саме через НГО намагаються спрямувати політику національних урядів. При цьому все що їм протистоїть нещадно шматується та знищується.
- Під прикриттям класичних форм діяльності (організація міжнародних і національних конференцій, симпозіумів, семінарів, брифінгів;
▶ прес-релізи, створення радіо і телепрограм;

Легітимність НГО

- Закрито і таємно, здійснюють свої дослідження в галузі виробництва глобальних ідеологій руйнування (приклад розпаду СРСР).
- Робота аналітичних центрів за короткий час спричинила зміну цінностей на протилежні, які за попередньої системи розглядались як “ворожі”. Це вільні можливості, вільне споживання наркотиків, гомогенні шлюби, аборти, зміну статі, клонування тощо.
- Фабрики думки фактично створюють образ “нової людини” – споживача продукції ТНК. Для цього формується нова ідеологія людей, нові рішення, порядки.

Шляхи оптимізації держ політики

▣ Основні шляхи оптимізації державної політики щодо НГО:

- ▣ 1. Створення умов для становлення і розвитку НГО є одним з основних напрямків демократичної політики та реформування.
 - ▣ 2. Необхідно розробити національну програму розвитку країни із розвитком основних сфер суспільства.
 - ▣ 3. Національна програма розвитку країни може стати стрижнем, що об'єднував би усі реформаторські соціально-правові зусилля. Враховуючи, що потужні закордонні ТНК
-
- ▶ можуть здійснювати вплив через хабарі

Шляхи оптимізації держ політики

- 4. При державній реєстрації ГО, а також в процесі контролю і моніторингу за їх діяльністю, мета створення повинна узгоджуватись із національною програмою розвитку.
- Встановити порядок, щоб стимулювалось підтримка НГО за рахунок недержавних коштів. Вітчизняні підприємства та підприємці, які здійснюють меценатську, благодійну допомогу НГО повинні мати право на пільгове оподаткування, як це робиться в цивілізованих західних країнах. При цьому НГО, що виконують проекти в межах НГО отримують “найбільш швидке сприяння”

Шляхи оптимізації держ політики

- Необхідно забезпечити активну співпрацю НГО з урядом в рамках державної політики.
- За даними державної статистики близько 20% законопроектів мають галузеву ознаку.
- Отже, за таких умов галузеві асоціації повинні мати право подавати побільше пропозицій із законопроектів для розвитку своїх галузей.
- Потрібно в нормативному порядку закріпити поняття “державне соціальне замовлення”, як пріоритетних форм реалізації цільових соціальних програм з держбюджету.

Шляхи оптимізації держ політики

- Важливо, щоб у процесі реалізації соцзамовлення було забезпечено:
 - а) кадри;
 - б) процедури.
 - Відсутність чіткої схеми реалізації таких програм здатні знищити рівноправність конкуренції при проведенні процедури соцзамовлення.
 - в) порядок фінансування.

Шляхи оптимізації держ політики

- Найявний стан інформаційної закритості функціонування державних органів створює перешкоди для розширення взаємодії між урядовими структурами та НГО.
- Ефективними організаційно-правовими формами співпраці НГО з урядом могли б бути:
 - а) укладання угод про співпрацю між міністерствами та НГО;
 - б) участь представників НГО в роботі міністерств та відомств;

Шляхи оптимізації держ політики

- в) введення до складу колегій та робочих груп міністерств представників НГО;
- г) участь у розробці проектів галузевих актів, галузевих державних програм тощо.
- Щодо зміцнення правової бази:
- По-перше, необхідно прийняти Закон України “Про недержавні, неурядові, неприбуткові організації”, який ще з 1999р був поданий на розгляд до ВРУ, але й досі продовжує мусолитись до прийняття.

Шляхи оптимізації держ політики

- По-друге, великий вплив на посилення ролі громадських ініціатив на дії уряду мав би і Закон України «Про інформаційну відкритість органів державної влади та вищих посадових осіб України», який був поданий до прийняття ще у 2002 р., але й знов жеж таки...
- Необхідність прийняття цього закону зумовлена також і тим, що існуюча державно-правова практика з питань надання громадянам інформації не відповідає сучасним стандартам.

Легалізація об'єднань громадян

- Легалізація ГО здійснюється шляхом реєстрації або повідомленням про заснування. Це складний процес, коли ГО вступають в адміністративно-правові відносини з органами влади.
- Документи, подані до реєстрації, можуть піддаватися правовій експертизі, коли може перевірятися правомочність засновників на створення юр особи, дотримання порядку їх створення, повнота поданих документів, наявність необхідних реквізитів та підписів.

Органи реєстрації

- Відповідно до чинного законодавства легалізація ГО здійснюється Міністерством юстиції України, місцевими органами державної виконавчої влади, виконавчими комітетами сільських, селищних та міських рад.
- Отже, реєстрація ГО як в Україні, так і в інших країнах СНД здійснюється головним чином міністерствами юстиції.
- Проте у деяких країнах реєстрація ГО здійснюється судами.

Органи реєстрації

- У деяких країнах (Італія, Нідерланди) до процедури реєстрації ГО залучено інститут нотаріату, що підпорядковано Мінюсту.
- Відповідно до чинного законодавства України орган, що здійснив реєстрацію, здійснює контроль за діяльністю ГО, перевіряє відповідність її фактичної діяльності з визначеною в статутних документах. Відмовитися від контролю недоцільно та не розумно. Таким чином, держреєстрація ГО є обов'язковою.

Юридична адреса

- Юридична адреса є адміністративно-правовою підставою для зареєстрованої ГО стати на облік в податкових органах, які здійснюють контролюючі функції.
- Підтвердженням юридичної адреси за практикою є гарантійний лист, в якому зазначається, що за вказаною адресою з ГО буде або уже укладено договір оренди.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

